

Čtení

Neh 8,2-4a.5-6.8-10 – Žl 19,8.9.10.15 – 1 Kor 12,12-30 – Lk 1,1-4;4,14-21

Text evangelia pro děti

Už mnoho (lidí) se pokusilo sepsat vypravování o událostech, které se dovršily mezi námi, jak nám je odevzdali ti, kdo byli od počátku očitými svědky a služebníky slova. A tak, když jsem všechno od začátku důkladně prozkoumal, rozhodl jsem se i já, že to pro tebe, vážený Teofile, uspořádaně vypíšu, aby ses tak mohl přesvědčit o spolehlivosti té nauky, v které jsi byl vyučen. Když se Ježíš vrátil v síle Ducha do Galileje, pověst o něm se roznesla po celém kraji. Učil v jejich synagogách a všichni ho velmi chválili. (Ježíš) přišel do Nazareta, kde vyrostl, a jak měl ve zvyku, šel v sobotu do synagogy. Povstal, aby předčítal (z Písma). Podali mu knihu proroka Izaiáše. Otevřel ji a našel místo, kde stálo: ‚Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně.‘ Pak zavřel knihu, vrátil ji služebníkově a usedl. A všichni v synagoze na něho upřeně hleděli. Začal k nim mluvit: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“

Slova k vysvětlení

synagoga: místo, kde se Židé scházejí na bohoslužbu

Zamyšlení pro práci s dětmi

Komentář k evangeliu: V dnešním evangeliu zaznívá nejprve úplný začátek Lukášova evangelia: věnování Teofilovi a představení účelu jeho sepsání: „*aby ses tak mohl přesvědčit o spolehlivosti té nauky, v které jsi byl vyučen*“. Po té slyšíme úryvek ze čtvrté kapitoly o prvním Lukášem zaznamenaném Ježíšově veřejném vystoupení. Ježíš se netají tím, kdo je. O slovech Písma „*Duch Páně je nade mnou, ..., abych...*“ se vyslovuje jasně: „*Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.*“ Tím Pomazaným, slíbeným a poslaným od Boha, je sám Ježíš.

Poselství textu o spáse: Dnešní text pokračuje v linii evangelií doby vánoční, odhaluje, že Ježíš je Božím Synem, slíbeným Mesiášem. Rovněž připomíná Mesiášovo základní poslání, důvod jeho příchodu na zem. Lukášovo věnování na začátku evangelia podtrhuje historicitu Mesiášovu příchodu – ano, skutečně přišel a svědci o tom svědčí.

Souvislost s liturgií: Na tento evangelní úryvek můžeme vzpomenout zvláště při bohoslužbě slova hned ve dvou rovinách: (1) Boží slovo je živé, aktuální, má moc proměňovat náš život *tady a teď*: „**Dnes se naplnilo toto Písmo**“. (2) Vrcholným naplněním Božího slova je sám vtělený Boží Syn, Ježíš.

Můžeme si také připomenout křesťanské pravidlo výkladu Bible: Starý zákon můžeme plně chápat a vykládat až ve světle zákona Nového, právě skrze osobu Ježíše Krista. Naopak novozákonnímu poselství lépe porozumíme na základě Starého zákona.

Plnější smysl – aktualizace poselství pro náš život: Dnešní neděle můžeme kontemplovat Mesiášovo – Ježíšovo – poslání: „*poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně.*“ Co to znamená pro náš život? Kde potřebujeme slyšet radostnou zvěst? Kde potřebujeme navrátit zrak? Kde se cítíme spoutaní? ... S nejmladšími dětmi se budeme věnovat hledání odpovědi na otázku, jakou radostnou zprávu Ježíš přináší. Se staršími můžeme ocenit význam a sílu Božího slova, skrze něž k nám Bůh mluví a přichází. O vlastnostech Božího slova slyšíme zvláště v dnešním žalmu.

3 – 6 let (čteme jen modře označený text)

V dnešním evangeliu jsme slyšeli, že Ježíš přišel do města, kde vyrůstal, když byl malý, a vzal do ruky svitek a četl. Co je to svitek? Dnes čteme obvykle z knížky. Svitek je knížce podobný, liší se tím, že papír s textem je smotaný. Důležité ale je, co Ježíš četl. (Nápady dětí). Ježíš četl slib svého Otce o tom, jak zachrání svůj lid. A pak jim řekl něco důležitého. On je tím, kdo tento slib splní. Proč byli lidé překvapení? Mohli mít radost?

6 – 9 let

V dnešním evangeliu slyšíme, co Ježíš četl svým krajanům v synagoze. Vzpomenete si, z čeho četl? Víte, co je synagoga? Židé navštěvovali pravidelně synagogu, aby si připomínali Boží skutky a slova proroků, a to nasloucháním Písmu svatému. Ježíš zde četl slib Boží, který zaznamenal prorok Izajáš. O čem ten slib je? Ježíš jmenoval chudé, zajaté, slepé, zdeptané. Co mohou tito lidé od Boha očekávat? Můžeme také něco očekávat my?

9 – 14 let

V dnešním evangeliu slyšíme, jak Ježíš přišel mezi své krajany do synagogy, vzal do ruky svitek a četl z proroka Izajáše. O kom prorok mluví? To vysvětluje sám Ježíš. Je tím Pomazaným, o němž věřili, že ho Bůh pošle. Přinese lidem radostnou zvěst. Jak byste shrnuli slova, která o sobě ze svitku četl? Můžeme říct, že Ježíš lidem přináší radost a osvobozuje ty, kteří trpí. Dnešní neděli můžeme děkovat za to, že Ježíše a jeho dobrotu známe. Můžeme se také podívat na okolnosti této události: Ježíš přišel do synagogy, kde se Židé scházeli, aby se modlili a naslouchali Božímu slovu. K tomu, aby řekl, kým je, použil právě slova Písma, která byla na svitku zapsána. Stejně tak i my máme při mši svaté při četbě Písma svatého možnost dozvídat se, kým Ježíš je, co dělá apod. Ve které části mše svaté se tak děje? (Bohoslužba slova.) Co při ní od Boha očekáváme?

Aktivita

3 – 6 let

Pomůcky: proužky papíru pro každé dítě, pastelky, propiska; Hosana modrá

Nabídneme dětem, že si mohou vyrobit svitek s Božím slovem. Každý si sroluje proužek papíru, na který mu pomůžeme napsat nějakou větu z Písma o Ježíši, která se mu líbí. Můžeme mít připravené nějaké věty na výběr. Stačí krátké s nějakým základním sdělením. Děti si mohou svitek na znamení toho, že jde o něco cenného dozdobit pastelkami. Na závěr můžeme zazpívat píseň *Má síla* (č. 126).

6 – 9 let

Pomůcky: proužky papíru pro každé dítě, Nové zákony nebo Bible pro každé dítě, propisky, fixy; Hosana modrá

Nabídneme dětem, že si mohou vyrobit svitek s Božím slovem. Rozdáme dětem Nové zákony (nebo celé Bible) a najdeme si společně s nimi evangelia. Vyzveme je, aby si našly nějakou větu o Ježíši, nebo kterou říká Ježíš, která se jim líbí (přijde jim důležitá) a napsaly si ji na svitek. Za ni mohou napsat i její odkaz (např. Mt 1,12). Na závěr můžeme zazpívat píseň *Zpívej haleluja* (č. 282), která vyjadřuje naši radost z Ježíšových činů.

9 – 14 let

Pomůcky: vytištěné věty z evangelia a z prvního čtení (ke stažení např. zde: <http://www.liturgie.cz/lekcionar/>); lepidlo, papír na svitek, papír na knihu, pastelky, Hosana modrá

Vysvětlíme dětem kontext prvního čtení. Jde o situaci, kdy se židovský národ vrátil z babylonského zajetí a poprvé mohl zase svobodně naslouchat Hospodinovým slovům, slovům Zákona. Z prvního čtení i z evangelia předem vypíšeme a vytiskneme několik důležitých vět. Věty z prvního čtení – starozákonního – děti seřadí a nalepí na svitek (stočený papír), věty z novozákonního evangelia seřadí a nalepí do přeloženého listu papíru (symbolizuje knihu). Potom je vyzveme k zamyšlení, které věty nebo slova spolu korespondují (postoj lidu, radost z Božího slova, centrální význam knihy/svitku, ...). Ty mohou vybarvit vždy shodnou barvou. Na závěr můžeme několikrát zazpívat kánon *Otevřme Písmo a poslouchejme* (č. 176).

Obrázek

Ježíš v synagoze